

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti
- umožňuje pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje a jejich vzájemné vztahy a souvislosti
- pomáhá utvářet prvotní ucelený obraz světa
- žáci vnímají lidi a vztahy mezi nimi
- poznávají krásy lidských výtvorů
- pozorují přírodní jevy i věcné souvislosti mezi nimi
- poznávají sebe a své potřeby
- snaží se porozumět světu kolem sebe a širšímu vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho kladům i záporům
- chápání současnosti jako výsledku minulosti a vykročení k budoucnosti
- vytváření vztahů i s učivem ostatních předmětů
- propojení výuky s reálným životem a praktickými zkušenostmi
- zvládání nových životních situací
- zařazení v postavení mezi vrstevníky
- upevňování pracovních a režimových návyků
- správný životní postoj a ochrana zdraví všech

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo,kde žijeme-nejbližší okolí,domov a rodina,škola a obec,poznávání regionálních a místních skutečností a vztahů k nim s využitím vlastních zkušeností žáků,rozvíjet národní cítění a vlastenectví,dát důraz též na dopravní výchovu a bezpečnost.

Lidé kolem nás-přirozenou cestou si postupně osvojovat a upevňovat základy vhodného chování,jednání,pomoci,tolerance,vzájemné úcty a slušnosti,seznamovat se se základními právy a povinnostmi v soužití lidí.

Lidé a čas-orientace v dějích a čase,dělení časových celků a způsob měření,vývoj živé a neživé přírody a jejich změny,vyvolat zájem o historii,kulturu a minulost regionu a obce,navázat na zkušenosti z rodiny.

Rozmanitost přírody-Země a život jako nedílný celek,Země jako planeta sluneční soustavy,rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody,ochrana životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví-poznávání sebe sama, poznávání druhých lidí i národností,vývoj lidského života,denní režim,hygiena a výživa,předcházení nemocem a úrazům,první pomoc,bezpečné chování,ochrana svého zdraví i ostatních,škodlivý vliv návykových látek a špatného životního prostředí.

Výuku předmětu Prvouka vhodně doplňují obrazy,videozáznamy,filmy,besedy,vycházky i exkurze do různých institucí,do zajímavých přírodních lokalit,do blízkého okolí školy a do různých částí obce.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1.-3.ročníku.**V 1. ročníku** se mu věnuje **1 hodina** týdně a **ve 2. a 3.ročníku 2 hodiny** týdně v rozsahu 45 minut jedné vyučovací hodiny.

Průřezová témata – (jsou uvedeny zkratkou)

- a) **předmětu** EGS – výchova k myšlení v evropských souvislostech...
- MKV – lidské vztahy multikultura,princip smíru a solidarity,etnický původ
- OSV – sebepoznávání,seberegulace,kreativita řešení problémů,rozhodovací schopnosti,...
- MDV – interpretace sdělení,(např.školní časopis ZIP)
- VDO – občan,společnost a stát
- EV – ucelený pohled na přírodu , okolí a životní prostředí, ekosystémy,...

b) školní projekty – Den Země (EV,EGS)
školní časopis ZIP (MDV)
Den tisku (MDV)

c) ostatní projekty – budou uvedeny v tematických plánech jednotlivých vyučujících

Klíčové kompetence

Kompetence k učení :

- motivovat žáky k celoživotnímu vzdělávání
- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělání
- osvojit si způsob učení a využití zdrojů
- podpořit samostatnost a tvořivost
- rozlišit důležitost učiva (klíčové a rozšiřující)
- umět najít chybu a opravit ji
- využít kladné motivace k vyřešení zadání

Kompetence k řešení problémů :

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatné řešení problému
- poznávat svou jedinečnost a nést odpovědnost za své chování
- podporovat týmové řešení problémů
- prevence, jak problémům předcházet
- umět problém najít, řešit a pokusit se jej vyřešit
- umět pracovat s různými zdroji informací (odborná literatura, encyklopedie, ...)

Kompetence komunikativní :

- důležitá kulturní úroveň komunikace
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- vyjádření svého názoru
- bezkonfliktní přijetí názoru druhých
- umění diskuse
- netolerance nezdvořilosti mezi dětmi i k dospělým

Kompetence sociální a personální :

- schopnost pracovat ve dvojici nebo skupině
- respektovat názory druhých
- umění vzájemné pomoci a tolerance mezi žáky
- uznat právo a pravdu druhých
- odsouzení projevů rasismu, nacionalismu, ...

Kompetence občanské :

- ohleduplný vztah k okolí a přírodě
- hrdost jako svobodný občan v demokratické společnosti, v nejbližším okolí rodiny, školy a obce
- poskytnutí pomoci potřebným
- respektování pravidel slušného chování
- odmítání agresivity, vulgarity a nezdvořilosti

Kompetence pracovní :

- vedení ke správnému vztahu k práci
- správné a vhodné použití materiálů a nástrojů
- pracovní návyky u jednotlivců i při skupinové práci
- bezpečnost při práci
- respektovat práci druhých
- tolerovat osobní pracovní tempo
- šetrnost a neplýtvání (energií, materiálem, ...)
- výchova k pracovitosti
- profesní zaměření

Užívání zkratk pro průřezová témata :

OSV (Sociální rozvoj)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)

MDV (Tvorba mediálního sdělení)

EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

VDO (Občanská společnost a škola)

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Vyučovací předmět: Prvouka**

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>- zná cestu do školy a zpět</p> <p>- zná název školy</p> <p>- zná jméno třídní učitelky a ředitele školy</p> <p>- chová se ukázněně ve škole i mimo ni</p> <p>- dokáže bezpečně přejít ulici a pozná základní dopravní značky</p> <p>- rozpozná nežádoucí formy chování</p> <p>- rozlišuje čas k práci a odpočinku</p> <p>- zvládá si připravit pomůcky do školy</p> <p>- udržuje si pořádek ve svých věcech a aktovce</p> <p>- umí si uspořádat pracovní místo</p> <p>- dodržuje základní hygienické návyky</p> <p>- rozliší základy správné životosprávy – výživa, vitaminy, pitný režim, spánek, odpočinek, sport,...</p> <p>- chrání zdraví své i ostatních</p> <p>- zná zásady správného chování u lékaře</p> <p>- zná názvy běžných onemocnění</p> <p>- odhadne, co dělat v případě úrazu</p>	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none">• domov <p>škola</p> <p>osobní bezpečí</p> <p>právo a spravedlnost</p> <p><u>Lidé kolem nás</u></p> <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none">• při vyučování• příprava na vyučování <p><u>Člověk a jeho zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none">• péče o zdraví• zdravá výživa <p><u>U lékaře</u></p>	<p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none">- třídní kolektiv- samostatnost- smysl pro odpovědnost, ohleduplnost <p>VDO – úcta ke starším a ostatním osobám</p> <p>EGS – Evropa a svět</p> <ul style="list-style-type: none">- výživa v jiných zemích- vlastní zážitky z dovolené <p>EV - vztah člověka k životnímu prostředí a jeho vliv na naše zdraví</p> <p>(TV – důležitost zvýšené opatrnosti při bruslení, sáňkování atd.)</p>	<p>Nová pozice- žák</p> <p>Úcta ke starým a nemocným</p> <p>Třídíme odpadky</p> <p>Osobní statečnost</p>

<p>- dovede pojmenovat části lidského těla</p> <p>- reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>- řídí se bezpečnostními pokyny rodičů a učitelů</p> <p>- orientuje se ve čtvero ročních obdobích a umí je charakterizovat</p> <p>- rozlišuje rok, měsíc, týden, den a hodinu</p> <p>- dovede vyjmenovat 12 měsíců, 7 dní v týdnu</p> <p>- zvládá časové zařazení Vánoc a Velikonoc, zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice</p> <p>- rozlišuje vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra,...)</p> <p>- umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok, řeka,...</p> <p>- zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat</p>	<p><u>Lidské tělo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí <p><u>Lidé a čas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád • současnost a minulost v našem životě • kultura <p><u>Rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí • domov obec, místní krajina, změny v přírodě podle ročních období <p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • živočichové 	<p>MKV – Etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé národnosti <p>EV – vztah člověka k životnímu prostředí a lidské aktivity, které je ničí nebo naopak chrání</p> <p>(ČJ – Pohádka o dvanácti měsíčkách)</p> <p>(HV – vánoční koledy)</p> <p>(PČ – zdobení perníků)</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržujeme čistotu a pořádek v obci (Den Země) 	<p>Samostatné rozhodování v konkrétní situaci</p> <p>Čistá obec</p> <p>Úcta k tradicím</p> <p>Mezilidské vztahy a vzájemná úcta</p> <p>Neubližujeme zvířatům</p>
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>- orientuje se v místě školy a bydliště</p> <p>- dodržuje správné návyky chodce</p> <p>- rozlišuje dopravní prostředky</p> <p>- zná adresu školy a bydliště</p> <p>- zná základní pravidla slušného chování v rodině i ve společnosti</p> <p>- popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>- objasní termíny kamarádství, ohleduplnost</p> <p>- popíše povolání rodičů</p> <p>- zapíše své datum narození</p> <p>- uvede příklad tolerance ve vztahu ke spolužákům</p> <p>- porovná na příkladech minulost a současnost</p> <p>- rozliší kalendářní a školní rok</p> <p>- vymezí pracovní dny a dny volna</p> <p>- stanoví správný denní režim vhodný pro svůj věk</p> <p>- uvede některé významné kulturní a</p>	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none">• obec• osobní bezpečí• okolí školy• okolí domova <p><u>Lidé kolem nás</u></p> <ul style="list-style-type: none">• rodina• soužití lidí• práce, povolání, zaměstnání• obchod, firmy• pomoc starším a nemocným <p><u>Lidé a čas</u></p> <ul style="list-style-type: none">• současnost a minulost v našem životě• proměny způsobu života• průběh lidského života• důležitá data v roce	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none">- kladný vztah k obci <p>MKV – Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none">- harmonické vztahy v rodině- úcta a solidarita	<p>Návštěva zajímavého místa v obci</p> <p>Úcta k práci druhého</p> <p>Připomenutí státních svátků</p> <p>Znak města</p>

<p>historické památky, události či pověsti regionu, ve kterém žije</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady zvyků a práce lidí - vysvětlí rozdíly předškolního, školního a dospělého věku - popíše prevenci nemocí a úrazů - vysvětlí péči o zdraví a bezpečnost ve škole a doma - provede ošetření drobného poranění rozlišuje chování správného chodce a cyklisty - uvede, jak se chovat v mimořádných situacích obecného ohrožení - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě - rozlišuje správné chování v přírodě - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata - rozezná ovoce a zeleninu a běžné pokojové rostliny - pomáhá zvířatům v nepříznivé situaci 	<p><u>Člověk a jeho zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – funkce • vývoj jedince • péče o zdraví • první pomoc • osobní bezpečí <p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • roční období a proměny přírody • ochrana přírody 	<p>(TV – bezpečnost při sportování)</p> <p>EV – Vztah člověka k životnímu Prostředí</p> <p>(PČ – péče o pokojové rostliny)</p>	<p>Dopravní výchova</p> <p>Péče o domácí mazlíčky</p>
---	--	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>- začlení obec do příslušného kraje - vyznačí na jednoduchém plánu místo bydliště a školy a jednoduchou trasu na určené místo - najde vhodná místa pro volný čas, kulturu, sport, služby - přiměřeně zhodnotí estetické prvky přírody a výtvaru lidí - uvede příklady možností využití dopravních prostředků</p> <p>- pojmenuje vztahy jednotlivých členů v rodině - prospěšnost jednotlivých povolání - vysvětlí pojmy práce pro druhé a úcta k ní</p> <p>- dovede vyjmenovat několik důležitých historických památek, osobností a budov v obci - pozná i současné významné osobnosti, události, kulturní akce</p>	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Orientace v okolní krajině v místě bydliště• místní krajina• poloha obce• minulost a současnost obce• význačné budovy• podniky, obchod, doprava• světové strany <p><u>Lidé kolem nás</u></p> <ul style="list-style-type: none">• vzájemná tolerance a pomoc v rodině a ve společnosti• naše vlast• státní symboly <p><u>Lidé a čas</u></p> <ul style="list-style-type: none">• minulost a současnost v souvislosti s kulturou a historií obce• výstava betlémů, Poláčkovo léto, sportovní hala Romana Šebrleho, Rudolf Rokl, Jiří Šlitr	<p>VDO - Občanská společnost a škola - odpovědnost za své činy EV - Vztah člověka k prostředí - naše obec a životní styl (TV - sportoviště v obci) (HV - lidové písně)</p> <p>EGS – Evropa nás zajímá - začlenění naší republiky do Evropy - naši nejbližší sousedé</p> <p>VDO – Občanská společnost - hrdost na významné rodáky MKV- Kulturní diference - Židovská synagoga</p>	<p>Orientace v obci</p> <p>Pravidla demokracie</p> <p>Učení se cizím jazykům</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam péče o zdraví - zdůvodní význam správného držení těla, otužování, vhodné volby obuvi a oblečení, pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma - sestaví svůj režim dne - uvede zásady správného chování při styku s neznámými osobami v různých situacích - uvede základní vlastnosti látek - uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo, objem) - uvede příklady využití hornin a nerostů - rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše jejich části - vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny - rozliší hospodářská a domácí zvířata, jejich využití - uvede správný způsob likvidace odpadu v domácnostech a význam třídění odpadů 	<p><u>Člověk a jeho zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce • péče o zdraví a duševní hygiena • denní režim • osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí <p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • neživá příroda (voda, vzduch, půda) • některé důležité nerosty a horniny • živá příroda – rostliny, houby, živočichové • ochrana životního prostředí – likvidace odpadů 		<p>Den Země</p>
--	---	--	-----------------